

Τὸ θέατρο τῆς «Νεαπόλεως» μᾶς ἔδωκε πάλι νέο ἔργο, τὴν «Καταιγίδα» τοῦ νέου Γάλλου συγγραφέα Μπεροτιέν. Τὸ δράμα αὐτὸ μπορούσε νὰ ἔχει τίτλο καὶ «650.000» φράγκα, ἀφοῦ πλέκεται γύρω στὴν ἀγωνία μιᾶς γυναίκας ὅσο νὰ βρῆ τὸ ποσὸ αὐτὸ καὶ σώσῃ τὴν τιμὴ καὶ τὴ ζωὴ τοῦ ἐρωμένου της.

Ἄν καὶ μιὰ τέτια ὑπόθεση εἶναι πολὺ κοινὴ πιά καὶ μεταχειρισμένη τόσο ἀπὸ καθὲ λογιῆς δραματικούς καὶ μυθιστοριογράφους, ὅμως καταφέρει ἡ συγγραφέας νὰ τῆς δώσῃ κάποια μορφή ξεχωριστὴ καὶ τὸ σπουδαιότερο νὰ τὴν στολίσῃ, μὲ τὴ πιὸ νεωτεριστικὴ Τέχνη.

Ἡ πρώτη πράξι τοῦ δράματος μᾶς φανερῶνει ζωντανούς καὶ γιομάτους ὅλους τοὺς χαρακτήρες τοῦ ἔργου. Μ' ἀρκετὴ συντομία, χωρὶς πολλοὺς διαλόγους, προσέχοντας πολὺ μὴπως ξεφύγῃ ἀπὸ τὴ δράση, ὁ ποιητὴς μᾶς ζουγραφίζει, μ' ἀλήθεια καὶ ζωὴ, τὸν κόσμον ὅπου θὰ πλεχθῆ τὸ δράμα του. Ἡ δευτέρη ὅμως σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόθεσιν δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ μείνῃ πολὺ πίσω ἀπ' τὴ πρώτη. Ὅχι, γιατί οἱ

χαρακτήρες δὲν εἶναι ὅλοι βαλμένοι στὴ θέση τους, ζωντανοὶ κα' ἀληθινοί, οὔτε γιατί οἱ σκηνές δὲν εἶναι τεχνικὲ καὶ ζωηρές, μὰ γιατί ὅλη αὐτὴ ἡ ἀγωνία τῆς γυναίκας ποὺ ζητάει ἀπ' τὸν ἕνα κα' ἀπ' τὸν ἄλλο τ' ἀπαραίτητα χρήματα γιὰ νὰ σώσῃ τὴν τιμὴ καὶ τὴ ζωὴ τοῦ ἐρωμένου της, δὲν ἔχει τὴν ἀπαιτούμενη δραματικὴ βαθύτητα ἐνωμένη μὲ κάποια ποιητικὴ πνοὴ ποὺ πρέπει πάντα νὰ διαπνέῃ καθὲ δημιουργικὸ ἔργο. Ἡ πράξι αὐτὴ, χωρὶς νὰ μπορεῖ ἴσως κανεὶς νὰ πῆ τὸ γιατί, εἶναι πολὺ κοινὴ, μ' ὅλο τὸ πάθος καὶ τὴν ἀγωνία της δὲ συγκινεῖ, δὲν ἔχει τὴ δύναμη νὰ ξετραβήξῃ τὸ θεατὴ, νὰ τὸν ἐλκύσῃ, νὰ συναρπάσῃ. Ἴσως γιὰ τὴν κοινότητα τῆς ὑπόθεσης, ἢ γιὰ τὴ ρουτίνα τῆς ιδέας, ποὺ τὴ ζωντανεύει. Γιατὶ εἶναι τόσο πιά χιλιοεπωμένη ἡ ἱστορία αὐτὴ ποὺ κατάντησε νὰ σκουριάσῃ, κα' ὅσο τεχνίτης κα' ἂν εἶναι ὁ συγγραφέας πάντα θ' ἀκαλουθήσῃ τὸν πατημένο δρόμον ποὺ πέρασαν οἱ χιλιάδες τῶν συγγραφέων ποὺ τὴν πραγματεύτηκαν.

Ἡ τρίτη πράξι ὅμως εἶναι ἡ καλύτερη τοῦ ἔργου. Ἐχει σκηνές ψυχολογημένες βαθύτατα, αἰσθηματικὰ ζωντανά, καὶ τέλειον ζουγράφημα χαρακτήρων. Ὅλα αὐτὰ μὲ τὴν πιὸ τεχνικὴ δράση δεμένα. Μιὰ σκηνὴ ὅπου οἱ δύο ἐραστές χαιρετιοῦνται γιὰ ν' ἀνταμώσουν σὲ λίγο πάλι ἐνῶ ὁ θεατὴς ξέρει ὅτι δὲ θ' ἀνταμώσουν πιά ἀφοῦ θ' αὐτοχτονησῇ ὁ ἕνας τους, εἶναι ἀπ' τίς πιὸ δυνατές «τραγικὲς εἰρωνειές» τοῦ θεάτρου.

Ἡ λύση του ὅμως ἴσως δὲν εἶναι ἢ τόσο φυσικὴ ἢ τόσο τεχνικὴ, ἀφοῦ δὲ βγαίνει ἀμέσως ἀπ' τὴν ἐσωτερικὴ ψυχὴ τοῦ ἔργου· ὁ ἥρωας τοῦ δράματος αὐτοχτονεῖ, καθὼς φαίνεται, γιατί νομίζει ὅτι δὲν ἔχει, οὔτε μπορεῖ νὰ βρῆ τὸ ποσὸ ποὺ τοῦ χρειάζεται, ἀξιοπρεπὰ πάντοτε. Τὸ ποσὸ ὅμως ὑπάρχει, κα' ἂν ἔφτανε δυὸ λεπτὰ νωρίτερα σωζότανε. Ὡστε ἕνα ἀπλὸ ἐπεισόδιο μὲ ἀργοπορία ἐλάχιστη φέρνει τὴ λύση στὸ δράμα, ἐνῶ θὰ εἶταν προτιμότερο ἂν ἡ λύση αὐτὴ, ἢ αὐτοχτονία δηλαδή, γινότανε γιὰ λόγους ἢ ἐσωτερικὰ ἠθικούς ἢ ὕλικους, μὰ πάντοτε ἀναπόφευκτους. Ὡστε κα' ὅταν τελειώσῃ τὸ δράμα νὰ μὴ λέγῃ ὁ θεατὴς : « Ἄχ, δὲν ἔφταναν ἕνα λεπτὰ νωρίτερα » μὰ νὰ αἰσθάνεται ὅτι τίποτα δὲν εἶταν ἱκανὸ νὰ ἐμποδίσῃ τὴ λύση, τὴν αὐτοχτονία, ποὺ ἔπρεπε νὰ γίνεταί μόνο γιὰ λόγους σφιχτὰ δεμένους μὲ τὴν ὅλη ψυχὴ τοῦ ἔργου. Τὸ μοιραῖο δὲν εἶναι πάντοτε καλὸ τέλος στὰ δράματα τῆς ζωῆς καὶ θυμίζει τὸν ἀπὸ μηχανῆς Θεὸ, ποὺ δὲ δείχνει οὔτε τέχνη, οὔτε φυσικότητα.

Από τους ηθικούς μόνο ο κ. Πεννίδης ξεχώρισε. Έπαιξε όσο μπόρεσε καλύτερα και κατέφθασε να μας δώσει αρκετά ζωντανά τον τύπο του χαρτοπαίχτη μπλαζέ. Οί άλλοι όλοι μετριώτατοι, μαζί κ' η Κα Βερόνη. Ίσως ο κ. Κουκούλας, αν η φωνή του ήταν πιο βγενική, θα έπαιζε καλύτερα.

Η μετάφραση του κ. Βόσκοπούλου όπωσδήποτε ακούγεται, αν και νομίζουμε ότι δε θα είναι άσκημα να μεταφράζει κάπως πιο άπλα και πιο φυσικά.

Δ. ΣΙΓΑΝΟΣ